

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 6 och 14 § lagen om skattelättnader för sjöfarten

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om skattelättnader för sjöfarten ändras så, att det avdrag för isavgiftsklass som får göras i beskattningen skall få göras även på grundval av fartyg som beställs åren 1999 och 2000. Det maximala avdragsbeloppet vore 3 procent av anskaffningsutgiften för fartyget. Avdraget skulle få göras det år då fartyget

tagits i bruk och det därpå följande skatteåret.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 1999 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1999. Avsikten är att lagen skall tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 1999.

MOTIVERING

1. Det nuvarande stödsystemet för sjöfartsnäringen

Sjöfartsnäringen understöds inom ramen för företagsbeskattningen för närvarande genom det avdrag för isavgiftsklass som beviljas enligt lagen om skattelättnader för sjöfarten (433/1981). Syftet med skattelättnaden är att stöda anskaffningen av isförstärkta fartyg. Isförstärkta fartyg är dyrare än vanliga handelsfartyg på grund av skrovets hållfasthet och större maskinkapacitet. Avdragets årliga maximibelopp är tre procent av anskaffningsutgiften för fartyget, och det får göras för det år fartyget tas i bruk och för det därpå följande skatteåret. Lagen tillämpas på fartyg som 1994—1998 beställs för att byggas i Finland eller i utlandet, som har en nettodräktighet av minst 19 registerton och som tillhör isavgiftsklass I A eller högre.

Förutom genom stöd som beviljas via beskattningen understöds sjöfartsnäringen med allmänna medel på flera sätt. Direkt budgetstöd får rederierna bl.a. i form av det stöd till fartyg vilka antecknats i förteckningen över handelsfartyg i utrikesfart som är baserat på den skatt och de arbetsgivarsocialskyddsavgifter som utgår på besättningens

löner och räntestöd för stödjande av anskaffningar av lastfartyg. Dessutom bidrar staten till sjömännens pensioner genom att betala en tredjedel av pensionsutgifterna. Beskattningen av sjömän lindras också genom särskilda avdrag för sjöarbetsinkomst. Enligt den utredning gällande beskattningen och stödåtgärderna i fråga om sjöfartsnäringen som finansministeriet, trafikministeriet och Sjöfartsverket genomförde 1998 utgjorde beloppet av de ovannämnda stöden, avdraget för isavgiftsklass inberäknat, år 1996 totalt 463 milj. mk. Summan utgör 87 % av rederiernas sammanlagda inkomster före reserveringar och skatter. I budgetpropositionen för 1999 beräknas stödet öka till drygt 510 milj. mk. I kalkylerna har inte beaktats t.ex. det räntestöd som ingår i de lån för fartygsanskaffningar som beviljas av Finlands Exportkredit Ab och inte heller sådana indirekta stödformer som underprissättningen i fråga om farleds- och lotsningsavgifter och stödet till varvsindustrin.

Utöver det som nämns ovan får rederierna ett betydande skattestöd också genom det avskrivningssystem som tillämpas i företagsbeskattningen. Utgiften för anskaffningen av ett fartyg avskrivs i beskattningen enligt systemet för avskrivningar på utgiftsrester gäl-

lande lösa anläggningstillgångar fr.o.m. 1999 genom årliga avskrivningar på 25 %. Enligt Statens ekonomiska forskningscentrals utredningar är den genomsnittliga ekonomiska brukstiden för fartyg 20 år, varvid de årliga avskrivningarna i relation till den ekonomiska brukstiden skulle uppgå till 5 % (proportionell avskrivning). Överavskrivningar i beskattningen inkomstförs inte heller som sådana vid fartygsöverlåtelse, eftersom överlåtelsepriset för ett fartyg dras av från utgiftsresten.

Av den ovannämnda utredningen gällande stöd till sjöfartsnärings framgår att rederierna också i andra länder understöds på många sätt. De stödformer som är inbakade i beskattningen är närmast olika lättnader i fråga om reserveringar och avskrivningar samt en lindrigare bolagsbeskattning än normalt.

2. Föreslagna ändringar

För att den finska rederiernas konkurrenskraft skall bibehållas föreslås att de också i fortsättningen skall understödjas genom att avdrag för isavgiftsklass beviljas i beskattningen. Därför föreslås att lagen om skattelättnader för sjöfarten ändras så, att det blir tillåtet att göra avdrag för isavgiftsklass i beskattningen för åren 1999 och 2000. Förutsättningarna för beviljande av skattelättnaden liksom avdragets storlek bibehålls.

3. Propositionens verkningar

Det föreslagna avdraget för isavgiftsklass är en extra, slutlig skattelättnad som beviljas utöver avdraget för fartygets anskaffningsutgift. Det kan förmodas att alla rederier som är berättigade till avdraget kommer att utnyttja möjligheten. Det är svårt att bedöma verkningarna i fråga om skatteintäkter, eftersom storleken på avdraget är beroende av anskaffningarna av isförstärkta fartyg som beställs åren 1999 och 2000. Om man antar att avdragen för isavgiftsklass som görs på basis av fartygsbeställningar under 1999 och 2000 svarar mot den genomsnittliga nivån på avdragen för isavgiftsklass som verkställdes 1994 - 1997, leder den föreslagna fortsatta tillämpningen av avdraget för isavgiftsklass till en sänkning av skatteintäkterna med knappt 17 milj. mk under de år som avdraget beviljas. Statens andel av skatteunderstödet uppgår härvid till knappt 10 milj.

mk och kommunernas och församlingarnas andel till sammanlagt drygt 7 milj. mk. Verkningarna på intäkterna för skatteåret 1999 uppskattas emellertid endast till ca 5 milj. mk därför att avdraget under beskattningsåret 1999 endast beviljas för fartyg som beställts och tagits i bruk redan under det året. Statens andel av detta belopp är knappt 3 milj. mk och kommunernas och församlingarnas andel sammanlagt ca 2 milj. mk.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Utlåtanden har begärts hos handels- och industriministeriet, trafikministeriet och skattestyrelsen. De ståndpunkter som framgått av utlåtandena har i mån av möjlighet beaktats vid utarbetandet av propositionen.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

5.1. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 1999 och avses bli behandlad i samband med den.

5.2. Samband med internationella fördrag

Bestämmelserna om statligt stöd inom Europeiska gemenskaperna grundar sig på artiklarna 92—94 i EG-fördraget. Därutöver finns specialbestämmelser i fråga om stöd till vissa områden. Enligt artikel 92 i EG-fördraget står sådant statligt stöd som kan snedvräda konkurrensen genom att det gynnar vissa företag eller viss produktion i strid med gemenskapsrätten. I begreppet stödåtgärd kan också inbegripas skattelättnader som beviljas företag.

Huruvida avdraget för isavgiftsklass är godtagbart som statligt stöd är en fråga som bedöms särskilt enligt gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till sjötransport (97/C 205/05). För det gällande avdraget för isavgiftsklass har i tiden gjorts erforderlig anmälan till kommissionen, och kommissionen har inte haft något att anmärka på stödet. Avdraget för isavgiftsklass är ett motiverat stöd, vars syfte är att ersätta extrakostnader som uppkommer vid anskaffningen av de

isförstärkta fartyg som är nödvändiga i de förhållanden som råder i finska farvatten. Kommissionen kommer troligtvis att godkänna ett fortsatt skattestöd enligt förslaget. Enligt artikel 93.3 i EG-fördraget skall kommissionen underrättas om föreslagna stöd i samband med att regeringen avlåter propositionen i saken. Stödåtgärden skall inte genomföras förrän kommissionen har fattat ett slutgiltigt beslut om stödets förenlighet med den gemensamma marknaden.

Frågan om huruvida skattestöd är godtagbara bedöms inom ramen för Europeiska unionen numera i allt större utsträckning också ur skattekonkurrenssynpunkt. Frågor som gäller skattekonkurrens har intagit en viktig ställning i ECOFIN-rådet, som utgörs av medlemsländernas finansministrar. ECOFIN-rådet gav i december 1997 en resolution i ärendet, enligt vilken medlemsstaterna har godkänt uppförandekodexen (Code of Conduct) för förhindrande av skadlig skattekonkurrens. Syftet är att minska snedvridningar av konkurrensen inom gemenskapen, förhindra större förluster av skatteinkomster samt leda beskattningsstrukturen i en riktning som i högre grad än tidigare gynnar sysselsättningen. För införandet av uppförandekodexen har en arbetsgrupp tillsatts (The Code of Conduct Group), som inledde sitt arbete den 8 maj 1998. I det första skedet meddelar medlemsstaterna kommissionen om de beskattningsåtgärder som kan tänkas falla inom området för skadlig skattekonkurrens. Medlemsstaterna har dessutom förbundit sig att avhålla sig från ibruktagandet av nya skadliga åtgärder samt att vid

behov justera sin nuvarande lagstiftning. Dessa åtgärder utvärderas i Code of Conduct-uppföljningsgruppen med tillhjälp av ett förfarande som innefattar lämnande av uppgifter som är relevanta i sammanhanget och utvärdering av skadliga åtgärder. Kommissionen har å sin sida förbundit sig att offentliggöra riktlinjerna för hur reglerna gällande statligt stöd skall tillämpas på företagens direkta beskattning samt förbundit sig att övervaka tillämpningen av ifrågavarande regler.

Uppförandekodexen (Code of Conduct) för företagsbeskattning gäller företag inom alla branscher. Det föreslagna skattestödet kommer att uträttas till den uppföljningsgrupp som nämns ovan.

Förhindrandet av skadlig skattekonkurrens har tagits upp också inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). OECD:s medlemsstater har i april 1998 förbundit sig att avhålla sig från att vidta nya, skadliga skattekonkurrensåtgärder samt att inom en viss tid slopa alla gamla, skadliga åtgärder. OECD inleder under hösten 1998 undersökningen av frågan om skadlig skattekonkurrens inom OECD.

6. Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1999. Den skall tillämpas första gången på beskattningen för skatteåret 1999.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 6 och 14 § lagen om skattelättnader för sjöfarten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 6 § 1 mom. och 14 § 1 mom. lagen den 18 juni 1981 om skattelättnader för sjöfarten (433/1981),
sådana de lyder i lag 1258/1996, som följer:

6 §

En skattskyldig som under 1981—1993 i Finland beställer ett fartyg med en netto-dräktighet av minst 19 registerton och i isavgiftsklass I A eller högre har rätt att vid beskattningen för det skatteår under vilket fartyget har tagits i bruk och för de tre därpå följande skatteåren från inkomsten av rederi-

rörelsen utöver andra tillåtna avdrag varje år dra av ett belopp som utgör 3 procent av anskaffningsutgiften för fartyget (*avdrag för isavgiftsklass*). En skattskyldig som under 1994—2000 i Finland eller i utlandet beställer ett sådant fartyg som avses ovan har rätt att vid beskattningen för det skatteår under vilket fartyget har tagits i bruk och för det

därpå följande skatteåret från inkomsten av rederirörelsen vartdera året dra av ett belopp som utgör 3 procent av anskaffningsutgiften för fartyget.

även vid beskattningen för 1996—2004 och bestämmelserna i 7—11 § om fartygsanskaffningsreservering även vid beskattningen för 1996—1998.

14 §

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1981. Den tillämpas vid beskattningen för 1981—1995. Lagens 6 § tillämpas likväl

Denna lag träder i kraft den 199 . Den tillämpas första gången vid beskattningen för 1999.

Helsingfors den 25 september 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Jouko Skinnari

Lag

om ändring av 6 och 14 § lagen om skattelättnader för sjöfarten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 6 § 1 mom. och 14 § 1 mom. lagen den 18 juni 1981 om skattelättnader för sjöfar-
ten (433/1981),
sådana de lyder i lag 1258/1996, som följer:

Gällande lydelse

6 §

En skattskyldig som under 1981—1993 beställer ett fartyg med en nettodräktighet av minst 19 registerton för att byggas i Finland i isavgiftsklass I A eller högre har rätt att vid beskattningen för det skatteår under vilket fartyget har tagits i bruk och för de tre därpå följande skatteåren från inkomsten av rederirörelsen utom övriga tillåtna avdrag varje år dra av ett belopp som utgör 3 procent av anskaffningsutgiften för fartyget (*avdrag för isavgiftsklass*). En skattskyldig som under 1994—1998 beställer ett fartyg som avses ovan för att byggas i Finland eller i utlandet, har rätt att vid beskattningen för det skatteår under vilket fartyget har tagits i bruk och för de tre därpå följande skatteåren från inkomsten av rederirörelsen vartdera året dra av ett belopp som utgör 3 procent av anskaffningsutgiften för fartyget.

14 §

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1981. Den tillämpas vid beskattningen för 1981—1995. Lagens 6 § tillämpas likväl även vid beskattningen för 1996—2002 och stadgandena i 7—11 §§ om fartygsanskaffningsreservering även vid beskattningen för 1996—1998.

Föreslagen lydelse

6 §

En skattskyldig som under 1981—1993 i Finland beställer ett fartyg med en netto-
dräktighet av minst 19 registerton och i isav-
giftsklass I A eller högre har rätt att vid be-
skattningen för det skatteår under vilket far-
tyget har tagits i bruk och för de tre därpå
följande skatteåren från inkomsten av rederi-
rörelsen utöver andra tillåtna avdrag varje år
dra av ett belopp som utgör 3 procent av
anskaffningsutgiften för fartyget (*avdrag för
isavgiftsklass*). En skattskyldig som under
1994—2000 i Finland eller i utlandet bestäl-
ler ett sådant fartyg som avses ovan har rätt
att vid beskattningen för det skatteår under
vilket fartyget har tagits i bruk och för de
därpå följande skatteåren från inkomsten av
rederirörelsen vartdera året dra av ett belopp
som utgör 3 procent av anskaffningsutgiften
för fartyget.

14 §

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1981. Den tillämpas vid beskattningen för 1981—1995. Lagens 6 § tillämpas likväl även vid beskattningen för 1996—2004 och bestämmelserna i 7—11 § om fartygsanskaffningsreservering även vid beskattningen för 1996—1998.

Denna lag träder i kraft den 199 .
Den tillämpas första gången vid beskatt-
ningen för 1999.

